

CAROL DEUTSCH,

VERGETEN 'OOSTENDSE' KUNSTSCHILDER

door **Andy Vermaut** (Diksmuide).

Donderdag 25 april had ik de grote eer en het genoegen om een buitengewone avond met spreker Etienne Van den Steen in Oostende mee te maken. Heel wat cultuurminnende mensen kwamen dan ook afgezakt naar het koninklijk museum De Plate om iets bij te leren over de Antwerps-Oostendse schilder 'Carol Deutsch', de Joodse vriend van James Ensor.

Etienne Van den Steen is niet alleen een achtenswaardige spreker, hij schreef ook een uitgebreide, veelomvattende en welverzorgde biografie over de fascinerende persoonlijkheid Carol Deutsch die in het Oostende van de jaren '30 goed bevriend raakte met James Ensor en zijn artistiek verfijnde kennissenkring. Etienne Van den Steen behandelde de centrale vraag: hoe kwam deze 'zondagsschilder' in het centrum van het culturele en de intellectuele elite van het Oostende van de jaren '30' terecht? Die vraag hield hem als biograaf-schrijver bezig en hij ging dan diepgravend en intensief op zoek naar de ware toedracht achter de figuur Carol Deutsch en doopte zijn gedocumenteerd boek met de titel: *Carol Deutsch, de Joodse vriend van James Ensor*.

Carol Deutsch zou de beschermheer zijn geweest van meerdere kunstenaars in Oostende en hen financieel hier en daar wat hebben geholpen. Deze culturele mecenas raakte hieromtrent zo nieuwsgierig en geïnteresseerd dat hij uiteindelijk kort voor zijn dertigste levensjaar zelf begon te experimenteren met het witte doek. Het duurde niet lang vooraleer hij algemeen aanvaard en erkend werd binnen de Oostendse artistieke elite van de toenmalige koningin der badsteden en zo werd hij niet meer als een zoveelste amateur aanzien. Carol Deutsch die in Oostende een bonthandel uitbaatte, liet de Oostendenaars zeker niet onberoerd en was er een kleurrijk figuur die gefascineerd was door het vrouwelijk schoon. Carol Deutsch durfde immers ook te choqueren, want één expo wordt immers als schandaaltentoonstelling omschreven en zette de stad aan zee zeer zeker in rep en roer met fraaie taferelen van welgevormde naakte vrouwen zonder franjes.

Etienne Van den Steen ging op onderzoek en bracht het levendige verhaal van de vergeten kunstschilder Carol Deutsch in een fantastische, meer dan 1 uur durende bespreking met heel wat nuttige achtergrondinformatie. Hijzelf is een opmerkelijk figuur en boeiende verteller die ons gefascineerd aan onze stoel gekluisterd hield. Het verhaal van een geëerde kunstschilder die uiteindelijk "tot achter zijn oren" verliefd wordt op de jonge Poolse achternicht van Leon Trotski. Gezien het grote leeftijdsverschil tussen de twee ontstaat hierdoor een breuk met de culturele elite van Oostende en onder meer ook met kunstschilder James Ensor, de toenmalige kunstpaus van de jaren '30. Dat weegt blijkbaar zo zwaar op Carol Deutsch dat hij uiteindelijk met een uitvlucht Oostende inruilt voor Antwerpen. Gezien de Jodenvervolging probeert hij nog het hazenpad te kiezen, maar hij raakt niet aan papieren om weg te raken uit België.

Hij kon het noodlot niet ontvluchten, hij is niet kunnen ontsnappen, werd uiteindelijk door de Duitsers gevangen genomen en via de "Jodentransporten", de "Jodentrein" gedeporteerd naar Auschwitz en Buchenwald, waarna hij stierf volgens de kampverslagen aan een zogezegde uitputtingsdood in Buchenwald. Blijkbaar was hij toen zo uitgemergeld door de slechte omstandigheden in het kamp dat hij door Duitsers koelbloedig werd geëxecuteerd.